

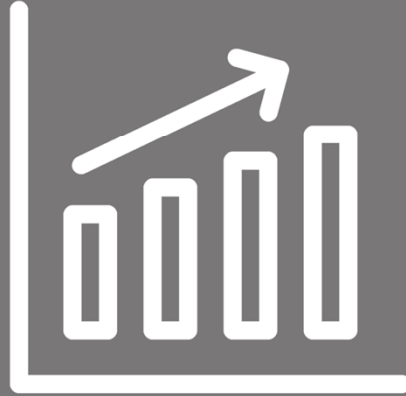

Økonomisk Redegørelse, august 2018

 økonomi og
indenrigsministeriet

- Det er en god prognose, jeg har med. Vi er midt i et kernesundt opsving med solid fremgang i beskæftigelsen. Det er bestemt ikke tilfældigt. Og det vil jeg også komme ind på.

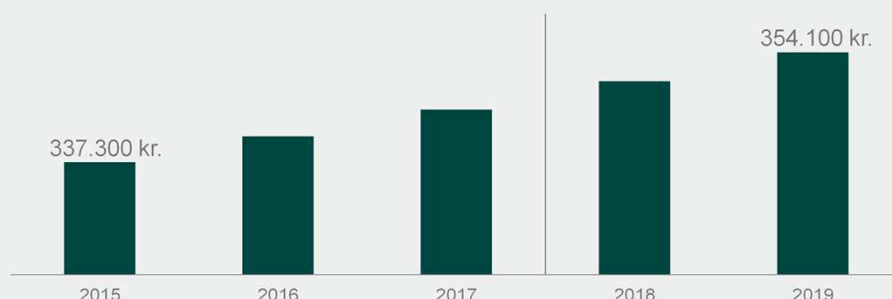
Prognosen

- Først lidt om de økonomiske udsigter.

Vi bliver rigere

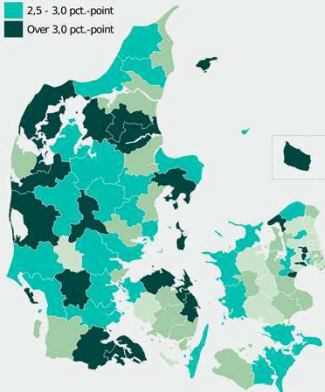
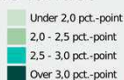
BNP pr. indbygger er steget støt de seneste år

- Det går godt i dansk økonomi. Vi er et stykke inde i en højkonjunktur. År for år bliver danskerne rigere.
- Fra 2015 til 2017 steg velstanden med over 9.000 kr. pr. dansker [målt ved BNP pr. indbygger]. Hvis prognosen holder stik, vil det tal være oppe på 16.800 kr. pr. dansker i 2019.
- Væksten har ligget på op imod 2 pct. i de seneste år. Vi regner med, at det kan fortsætte. Vækstskønnet for 2018 og 2019 er 1,8 pct. i begge år.

Flere end nogensinde har et job

Beskæftigelsen stiger – i hele landet

- Højkonjunktoren kan mærkes alle steder i landet.
- Tidligere i år satte beskæftigelsen rekord. 2.954.222 – så mange personer var ifølge tal fra Danmarks Statistik i beskæftigelse i Danmark i 1. kvartal 2018. Aldrig før i danmarkshistorien har så mange været i arbejde som nu.
- Med den prognose, regeringen fremlægger i dag, er der udsigt til nye rekorder på arbejdsmarkedet hver måned, og tre millioner-mærket er inden for rækkevidde.
- Og det er vel at mærke ikke kun i byerne, at højkonjunktoren kan mærkes.
- I alle kommuner er det nu sådan, at en større andel af den voksne befolkning er i job sammenlignet med perioden omkring Folketingsvalget.

Reformer er ryggraden i opsvinget

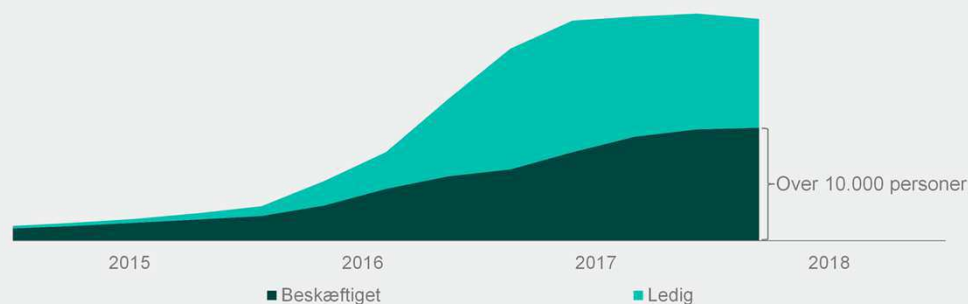
Reformer har øget den strukturelle beskæftigelse med over 20.000 personer om året siden 2015.

- Reformer er ryggraden i det nuværende opsving.
- Vi kan takke tiltag som højere tilbagetrækningsalder, kortere dagpengeperiode og lavere skat på arbejde for, at flere nu står til rådighed for arbejdsmarkedet.
- Siden 2015 er den strukturelle beskæftigelse steget med over 20.000 personer om året. Det har givet opsvinget meget mere plads at brede sig på.
- Og der er udsigt til, at det vil fortsætte i 2018 og 2019.

Integrationsydelsesmodtagere kommer i arbejde

Flere personer i praktik gennem integrationsgrunduddannelsen har bidraget til beskæftigelsesfremgangen

økonomi og indenrigsministeriet

6

- Vi har gjort en stor indsats for at få flygtninge og indvandrere integreret på arbejdsmarkedet. Og det virker.
- Flere integrationsydelsesmodtagere kommer nu i arbejde.
- Figuren her viser integrationsydelsesmodtagere, som *på et eller andet tidspunkt* siden 2015 har indgået i ledighedsstatistikken.
- Der er blevet flere ledige. Det skyldes både, at flere er kommet til landet, og at vi har taget et aktivt valg om at møde dem som arbejdsmarkedsparete.
- Jeg hæfter mig nu især ved, at flere har fået et arbejde. Det er godt nyt for den enkelte, for integrationen og for virksomhederne.

Opsvinget er kernesundt

Forbruget stiger i takt med indkomsten

økonomi og indenrigsministeriet

7

- Opsvinget i disse år er kernesundt.
- Det skal vi glæde os over, for det er, som vi alle ved, ikke en selvfølge.
- I 00'erne kollapsede økonomien, fordi opsvinget ikke var båret af reformer, men bobler.
- Det sunde i opsvinget kommer til udtryk på forskellig vis.
- Flere er kommet i arbejde, og det har øget familiernes indkomster.
- Det har skabt grundlaget for, at familierne år for år kan forbruge lidt mere.
- Men vi forbruger ikke over evne. Faktisk har stigningen i forbruget været lidt lavere end indkomstfremgangen.
- Under højkonjunktoren i 00'erne var situationen en anden.
- Dengang blev der lånt og lånt med henblik på at forbruge. Det var uholdbart. Sådan er situationen ikke nu.

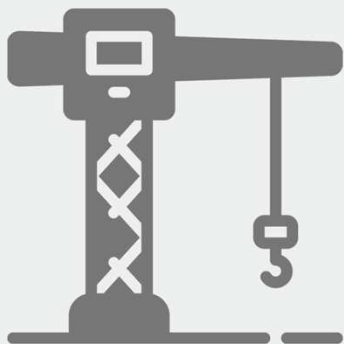

- Det vil næppe overraske nogen, at jeg især er glad for, at vi har gjort det billigere for danskerne at købe en god bil.
- Tre gange siden folketingsvalget har vi lempet registreringsafgiften. Der er tale om massive lempelser, som er kommet de danske familier til gode.
- For den pris, man før skulle betale for en Passat, kan man i dag få både en Passat og en Up.
- Danskerne har taget godt imod den lavere bilbeskatning. Vi kan se, at flere faktisk vælger at gå en klasse op i deres bilkøb.
- Der købes nu færre af de helt små mikro-biler og flere større biler, særligt SUV'er.
- Det øger ikke kun køreglæden hos den enkelte, som nu har råd til at købe en bedre bil. Det kan også øge trafiksikkerheden, fordi det hovedsageligt er de helt små mikro-biler, der dumper i sikkerhedstests, mens større biler yder en bedre beskyttelse.
- Efter vi sænkede afgifterne i efteråret sidste år er der kommet flere nye biler med topscore i [NCAP] sikkerhedstest.
- I første halvår 2017 var 70 pct. af husholdningernes bilkøb topscorere i sikkerhedstest. I 4. kvartal 2018 var den andel steget til 78 pct.

Større investeringslyst blandt virksomheder

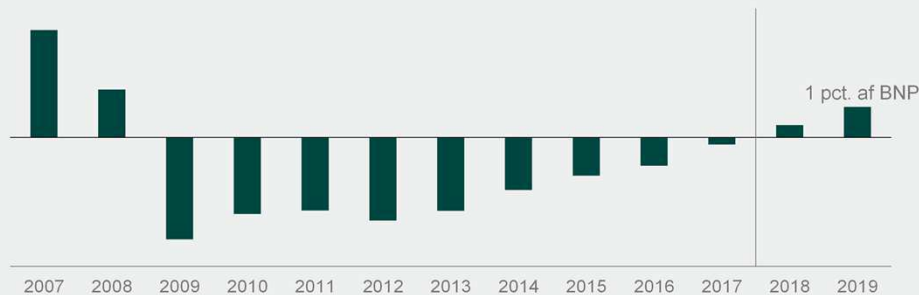
Virksomhederne investerer mere og øger kapitalapparatet

- Virksomhederne har også fået øjnene op for opsvinget. De er begyndt at investere mere igen.
- Vi venter, at investeringerne i gennemsnit vil vokse med 5 pct. om året i 2018 og 2019. Det er omtrent dobbelt så hurtigt som gennemsnittet for de seneste 20 år.
- Virksomhedernes investeringslyst afspejler, at der er brug for et større kapitalapparat, hvis de skal være klar til imødekomme efterspørgsel.
- Det vil sige, at de køber nye maskiner og investerer i ny teknologi og patenter for blot at nævne nogle få eksempler.
- Det skyldes også, at investeringerne har ligget lavt i nogle år, så der er behov for at erstatte nedslidt produktionsudstyr med noget nyt og mere tidssvarende.
- Større investeringer er også et godt skridt på vejen i forhold til at øge virksomhedernes produktivitet.

Vi er inde i en højkonjunktur

I 2018 bliver outputgabet positivt for første gang siden 2008.

- Dansk økonomi er inde i en højkonjunktur.
- Det ses ved, at outputgabet – dvs. forskellen mellem faktisk BNP og det beregnede potentielle BNP – bliver positivt i 2018.
- På mange måder adskiller det nuværende opsving sig fra tidligere højkonjunkturer:
  - Reformen har bidraget til et historisk højt arbejdsudbud, og de vil også virke i de kommende år.
  - Husholdningerne udviser en fornuftig forbrugsadfærd og låner generelt ikke til forbrug modsat sidste højkonjunktur.
  - Nye låneregler er med til at tage toppen af boligprisstigningerne, dér hvor de stiger mest.
  - Ansvarlige aftalte lønstigninger er med til at sikre vores gode konkurrenceevne.
  - Vi har en tilbageholdende linje i den økonomiske politik.
- Dansk økonomi er på den baggrund inde i en robust udvikling med gode muligheder for, at højkonjunktoren kan vare flere år endnu.
- Vi ser ingen tegn på overophedning af arbejdsmarkedet eller andre tegn på ubalancer. Kapacitetspresset i dansk økonomi er imidlertid stigende. Det stiller krav om en sikker styring, så højkonjunktoren kan vare ved.

Risici

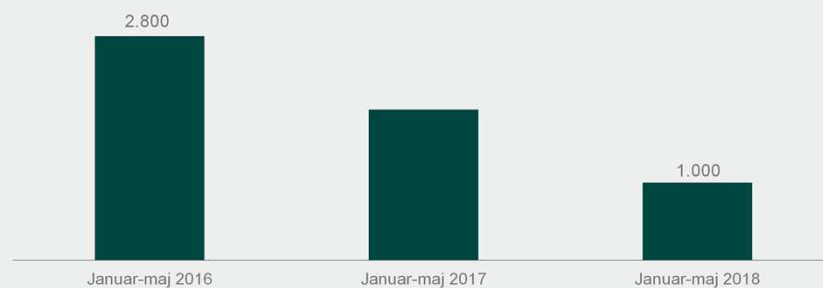
- Så alt i alt må man sige, at udgangspunktet er godt, og udsigterne er gode.
- Det skulle gerne være ved.
- Derfor holder vi et vågent øje med potentielle risici.
- For dem er der desværre også.

- Vi kan ikke tage medvind fra den globale økonomi for givet.
- Store lande som Kina og USA står stejlt over for hinanden og truer med told og gengældelsestold. Det er dårligt nyt.
- Som det ser ud nu, kan Danmark i høj grad gå ram forbi.
- Men hvis de store lande eskalerer konflikten, ja så går det også ud over de små lande. En tillidskrise udløst af handelskonflikt kan dæmpe alle landes handel og vækst.
- Samtidig rykker datoen for Brexit tættere på. Der er under et år til, at Storbritannien træder ud af EU, men det står stadig uklart, hvad der træder i stedet.
- Danmark handler meget med Storbritannien sammenlignet med andre europæiske lande.
- Et såkaldt blødt Brexit vil efter alt at dømme kun påvirke dansk økonomi lidt.
- Et hårdt Brexit vil derimod ramme dansk økonomi relativt hårdt. Både gennem den direkte handel med varer og tjenester med briterne. Men også som følge af den usikkerhed, et hårdt Brexit kan medføre.

Arbejdskraft er en mangelvare

Tilgangen af arbejdskraft fra de østeuropæiske lande er mindre end før.

- Herhjemme vokser bekymringen for, om der kan skaffes nok arbejdsvillige hænder.
- Flere og flere virksomheder melder om mangel på arbejdskraft.
- Reformen vil i de kommende år bidrage til, at endnu flere står til rådighed for arbejdsmarkedet, så beskæftigelsen fortsat kan stige – holdbart, vel at mærke.
- Men der er en reel risiko for, at behovet for arbejdskraft kommer til at vokse så hurtigt, at udbuddet ikke kan følge med.
- Ikke mindst fordi opsvinget også er slået igennem i de øvrige europæiske lande.
- Det betyder, at vi ikke kan regne med at tiltrække udenlandsk arbejdskraft lige så let som tidligere.
- Der kommer stadig mange udlændinge til Danmark for at arbejde. Men tempoet er bremset op, især for tilgangen fra de østeuropæiske EU-lande. Hvor der i de første fem måneder af 2016 kom 2.800 østeuropæere hertil for at arbejde, så var det tal nede på 1.000 personer i år.
- [Talepunkterne fortsætter på næste side]

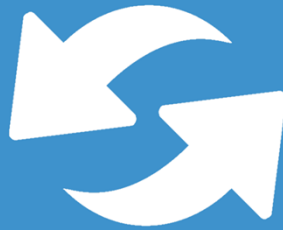
- Jeg er meget optaget af, at virksomhederne kan blive ved med at rekruttere den nødvendige arbejdskraft. Det er det, der holder gang i væksten og skaber grundlaget for større velstand i Danmark.
- Før sommeren præsenterede regeringen et udspil, der skal modvirke flaskehalse. Står man uden for arbejdsstyrken i dag, skal man have de rette incitamentter til at komme i arbejde eller de rigtige muligheder for at opkvalificere sig. Det skal altid bedre kunne betale sig at være i job frem for at være forsørget af det offentlige.
- Derudover skal vi sørge for, at virksomhederne også har adgang til kvalificeret udenlandsk arbejdskraft. Hvis man kommer til Danmark for at arbejde, skal man blive mødt af en smidig og hurtig sagsbehandling. Der skal ikke være barrierer eller unødigt bureaukrati. Senere i år lancerer vi nye initiativer for international rekruttering. Det skylder vi vores virksomheder.

Mådehold i det offentlige forbrug

- Højkonjunktoren skal gerne vare ved i mange år. Det er der heldigvis gode forudsætninger for.
- Men vi skal passe på med udgiftskrævende forslag.
- Det er fristende i en tid, hvor pengene strømmer IND i statskassen, at begynde at bruge løs. Det går ikke.
- Vores finanslovsforslag lægger lige som sidste år op til en afdæmpet offentlig forbrugsvækst på 0,4 pct. Af de 0,4 pct. i 2019 vil 0,1 pct.-point kunne afspejle prioriteringer, der styrker danskernes tryghed og sikkerhed. I tråd med målsætningerne i regeringsgrundlaget.

Det nytter at gennemføre reformer

- Der er både meget at glæde sig over og noget at bekymre sig om.
- Men der er heldigvis også løsninger. De hedder reformer.
- Når jeg kan præsentere en prognose med et kernesundt opsving, så er det ikke kommet af sig selv.
- Det nuværende opsving rider på en bølge af reformer, som har gjort dansk økonomi stærkere.
- Det nytter at gennemføre reformer.

Spørgsmål?

- Det var ordene.